

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ МУРЗИХИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ЕЛАБУЖСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА

АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
МУРЗИХА АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

д.Старая Мурзиха

КАРАР

№ 20

«25» июнь 2019 ел

Муниципаль программаны раслау турында
"2019-2021 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы
Мурзиха авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең кече hәм урта эшмәкәрлек
субъектларын үстерүү»

«Кече hәм урта эшкуарлыкны үстерү турында » 2007 елның 24 июлендәге
209 номерлы Федераль законны гамәлгә ашыру максатларында Татарстан
Республикасы Алабуга муниципаль районы Мурзиха авыл жирлеге башкарма
комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2019-2021 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының «Мурзиха авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең кече hәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерүү» муниципаль программасын (1 нче күшүмтә) расларга.
2. Өлөгө карап рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.
3. Өлөгө каарның үтәлешен контролдә тотуны үзем артыннан калдырам.

Житәкчө

И. Р. Гаделшин

Каарга күшымта
Башкарма комитет житәкчесе
Мурзиха авыл жирлеге хәбәрләре
Алабуга муниципаль районы»
Татарстан Республикасы
«25» июнь 2019 ел № 20

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММА
«МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕҢ КЕЧЕ ҺӘМ УРТА ЭШМӘКӘРЛЕК
СУБЪЕКТЛАРЫН ҮСТЕРҮ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫНЫҢ «МУРЗИХА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
2019-2021 ЕЛЛАРГА»

**"2019-2021 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы
Мурзиха авыл жирлегенең "Муниципаль берәмлекенең кече һәм урта
эшмәкәрлек субъектларын үстерү" муниципаль программы паспорты**

Программаның Исеме	2019-2021 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының " Мурзиха авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерү «муниципаль программы (алга таба-Программа)
Программаның Заказчысы	Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Мурзиха авыл жирлегенең башкарма комитеты
Төп эшләүчеләр программы	Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының перспективалы социаль-икътисадый үсеш палатасы
Программаның максатлары һәм бурычлары	<p>Максат: финанс ресурсларыннан файдалануны киңәйтү, КУЭ муниципаль ярдәм күрсәтү инфраструктурасын үстерү исәбенә конкурентлы мохит булдыру өчен кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерүгә булышлык күрсәтү.</p> <p>Бурыч:</p> <ul style="list-style-type: none"> - муниципаль берәмлектә эшкуарлыкны үстерү өчен үңай мохит формалаштыру; - икътисадый актив эшмәкәрлек сыйныфын формалаштыруга ярдәм итү; - кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасын үстерү; - кече һәм урта эшкуарларның кирәклे ресурсларга (җир, биналар, электр/газ/жылышлык/су үткәрү чөлтәрләренә, жиһазлар, милек һәм башкалар) керү системасын яхшырту, шул исәптән нәтижәсез файдаланыла торган муниципаль мөлкәткә; - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру; - федераль, республика һәм жирле бюджетның салым керемнәре буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары салымнары өлешен арттыру; - кече һәм урта эшмәкәрлектә муниципалитет икътисадында эшләүчеләрнең гомуми санының

	артуы;										
Программаны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары	2019-2021 еллар										
Финанслау күләме һәм чыганаклары	<p>Финанслау чыганаклары - авыл жирлеге бюджеты һәм бюджетттан тыш чыганаклардан акча.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Финанслау чыганагы</th> <th>Финанслауның гомуми суммасы, мең сум</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Федераль бюджет</td> <td>-</td></tr> <tr> <td>Республика бюджеты</td> <td>-</td></tr> <tr> <td>Авыл жирлеге бюджеты</td> <td>3</td></tr> <tr> <td>Бюджетттан тыш чыганаклар СМП өзаралары</td> <td>-</td></tr> </tbody> </table> <p>Финанслау күләме фаразланган характерда һәм ел саен төзәтмәләр кертергә тиеш.</p>	Финанслау чыганагы	Финанслауның гомуми суммасы, мең сум	Федераль бюджет	-	Республика бюджеты	-	Авыл жирлеге бюджеты	3	Бюджетттан тыш чыганаклар СМП өзаралары	-
Финанслау чыганагы	Финанслауның гомуми суммасы, мең сум										
Федераль бюджет	-										
Республика бюджеты	-										
Авыл жирлеге бюджеты	3										
Бюджетттан тыш чыганаклар СМП өзаралары	-										
Программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән соңғы нәтижәләре һәм программаның нәтижәлелеге күрсәткечләре	<ul style="list-style-type: none"> - кече һәм урта предприятиеләр санын арттыру; - эш белән тәэмин ителгән халык санын арттыру кече һәм урта предприятиеләр; - шәхси эшмәкәрләр санын арттыру; - кече һәм урта эшмәкәрлек белән шөгыльләнүче хезмәткәрләрнең уртача айлык хезмәт хакы дәрәҗәсен арттыру; - авыл жирлеге бюджетында эшмәкәрлек субъектларыннан салымнар һәм башка туләүләр керүнең чагыштырма авырлыгы арту. 										

1. Программаны тормышка ашыру өлкәсенең характеристикасы, проблемалар һәм аларны чишу юллары

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү Алабуга муниципаль районы дәүләт сәясәтенен, шулай ук Алабуга муниципаль районы Мурзиха авыл жирлегенең аерылгысыз өлеше һәм тәбәкнең социаль-икътисадый үсешенең өстенлекле юнәлешләренең берсе булып тора.

Бүгенге көндә Алабуга муниципаль районында, шулай ук Алабуга муниципаль районының Мурзиха авыл жирлегендә эшкуарлыкны үстерүгә эшкуарлыкка ярдәм күрсәтү инфраструктурасы ярдәм итә:

- 1) Чаллы шәһәре һәм «Кама аръягы» тәбәгә Сәүдә-сәнәгать палатасы вәкиллеге»;
- 2) «Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы "ДБУ»;
- 3) Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес предприятиеләре ассоциациясе вәкиллеге;
- 4) Алабуга муниципаль районы эшмәкәрләр Советы;
- 5) юридик консалтинг, аудитор һәм мәгариф хезмәтләре күрсәтүче оешмалар.

Алабуга муниципаль районының Мурзиха авыл жирлегендә бүгенге көндә кече һәм урта бизнесны үстерүнең түбәндәгे проблемалары бар:

- 1) норматив-хокукий базаның камил булмавы, салым салу системасын гадиләштерү һәм оптимальләштерү зарурлығы;
- 2) яңа эш башлаучы эшкуарларга комплекслы ярдәм күрсәтү житешсезлеге, бер яктан, ресурсларга ирекле керү мөмкинлеге бирәчәк, ә икенче яктан-база белемнәре;
- 3) кимчелекле мөмкинлекләр файдалана банк кредитлары өчен тулыландырырга оборотного капитала аркасында югары ставкаларын һәм, кагыйдә буларак, юк житәрлек залог белән тәэмин итү;
- 4) кече һәм урта эшкуарлык субъектларының күп кенә житәкчеләрен, шулай ук шәхси эшкуарларны хокукий, финанс, салым законнары мәсьәләләрендә әзерләүнең түбән дәрәжәсе;
- 5) кече һәм урта эшкуарлык субъектларының ресурслар, шул исәптән артык житештерү мәйданнары һәм эре предприятиеләренең технологик жиһазларыннан файдалану мөмкинлекләре чикле, алар кече һәм урта эшмәкәрләрнең базар әйләнешенә жәлеп итепрәк мөмкин;
- 6) социаль проблемаларны хәл итү өчен һәм, беренче чиратта, халыкны эш белән тәэмин итү өчен, кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын житәрлек дәрәжәдә файдаланмау;
- 7) бизнес-инициативаларның житәрлек булмавы;
- 8) бизнесны стимуллаштыру инструментлары житәрлек түгел.

Уздырылган сораштырулар нигезендә, эшкуарларның финанс ресурсларына керү проблемасы әһәмияте буенча беренче урында тора.

Шуңа бәйле рәвештә, кече һәм урта бизнеска региональ һәм дәүләт ярдәме системасы белән бәйләүдә кече һәм урта эшкуарлыкка комплекслы муниципаль ярдәм күрсәтү системасын булдыру зарур.

Алабуга муниципаль районы Мурзиха авыл жирлегенең Кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итүнең өстенлекле юнәлешләрен билгеләгәндә фермер хужалыкларын үстерүгә, авыл туризмын һәм эшкәртү производстволарын үстерүгә зур игътибар бирергә кирәк.

Авыл жирлекләрендә халыкны эш белән тәэммин итү проблемасы кисken тора. Халыкның үз бизнесында мәшгульлеген тәэммин итү эшсезлек проблемаларын хәл итү һәм тәбәкнең кеше капиталы потенциалын тормышка ашыру өчен мөһим чыганак булып тора.

2019-2021 елларга әлеге программаны эшләү һәм эшкуарлыкны үстерү буенча бурычларны программалы - максатчан ысул белән хәл итү зарурлығы кайбер объектив факторларга бәйле:

1) программаның максатларын һәм бурычларын Алабуга муниципаль районның һәм Мурзиха авыл жирлегенең норматив актларында билгеләнгән прогнозлар һәм программалар белән килештерергә кирәк;

2) кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча сәясәтне гамәлгә ашыру чарапарының булмавы;

3) эшсезлек үсеше белән бәйле социаль-икътисадый вәзгыятынен катлаулылыгы;

4) Татарстан Республикасының төрле шәһәрләрендә кече эшмәкәрлеккә ярдәм һәм аны үстерү буенча муниципаль максатчан программаларны гамәлгә ашыруның үңай тәжрибәсе булган.

Әлеге Программа Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районның 2021 елга кадәр һәм киләчәктә 2030 елга кадәр социаль-икътисадый үсеш стратегиясе максатларына һәм бурычларына туры килә (Алабуга муниципаль районы Советының 2016 елның 13 сентябрендәге 90 номерлы карапы белән расланган).

Программа чарапары Мурзиха авыл жирлегенең төп стратегик максатына ирешергә мөмкинлек бирәчәк-административ киртәләрне киметү, кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм инфраструктурасын үстерү хисабына бизнесны үстерү өчен үңай шартлар тудыру.

Ачыкланган проблемаларны хәл итү кече һәм урта эшкуарлык субъектлары ресурсларын җәлеп итеп, федераль, региональ һәм муниципаль хакимият органнары мөмкинлекләрен кулланып системалы ябын килү қысаларында гына мөмкин. Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә җәлеп итү, кадрлар потенциалын саклап калу өчен Тулаем тәбәк һәм аерым муниципаль берәмлекләр дәрәжәсендә кадрлар әзерләүнен комплекслы программыны гамәлгә ашыру зарур.

Кече һәм урта эшкуарлык субъектларының һәм хакимият органнарының ресурсларын һәм мөмкинлекләрен берләштерү кече һәм урта бизнес өчен

актуаль булган проблемаларны комплекслы хәл итәргә һәм икътисадның бүлектерүүн түшсөн тәэмин итәргә мөмкинлек бирә.

Кече һәм урта эшмәкәрлек проблемаларын нәтижәле хәл итү өчен, озак сроклы финанс ресурсларын алуда, кадрлар әзерләүдә, яшь эшкуарларны мәйданчыклар һәм старт капиталы белән тәэмин итү мәсьәләләрен хәл итүдә ярдәм итә торган комплекслы якын килү кирәк. Мондый комплекслы алымнарны гамәлгә ашыруга чын Программа юнәлдерелгән.

Элеге проблемаларны программалы-максатчан ысууллар белән хәл итү зарурлыгы «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү түрында»2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән. Программа күрсәтелгән закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру максатында эшләнгән һәм регионда кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән.

2. Программаның максаты, бурычлары, төп чарапаларын тасвирилау, аны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары

Программаның максаты- финанс ресурсларыннан файдалануны киңәйтү, КҮЭ муниципаль ярдәм күрсәтү инфраструктурасын үстерү исәбенә конкурентлы мохит формалаштыру өчен кече һәм урта эшкуарлык субъектларын үстерүгә ярдәм итү.

Программаның Бурычлары:

- муниципаль берәмлектә эшкуарлыкны үстерү өчен уңай мохит формалаштыру;
- икътисадый актив эшмәкәрлек сыйныфын формалаштыруга ярдәм итү;
- кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасын үстерү;
- кече һәм урта эшкуарларның кирәkle ресурсларга (жир, биналар, электр/газ/жылдык/су үткәрү чөлтәрләренә, жинаzlар, милек һәм башкалар) керү системасын яхшырту, шул исәптән нәтижәсез файдаланыла торган муниципаль мөлкәткә;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары тарафыннан жирле бюджетның салым керемнәре буенча түләнгән салымнарның өлешен арттыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлектә эшләүчеләрнең район икътисадында эшләүчеләрнең гомуми санының артуы;

Программаны тормышка ашыру 2019-2021 еллар дәвамында тормышка ашыру чорында мәгълүмати һәм матди ресурсларны консолидацияләү, программаны нәтижәле гамәлгә ашыруга комачаулык торган үсеш нокталарын һәм өстенлекле юнәлешләрне билгеләү, хокукый актларга төзәтмәләр кертү, административ киртәләрне бетерү, шулай ук программаның төп чарапаларын гамәлгә ашыру, кече һәм урта бизнеска ярдәм инфраструктурасын формалаштыру, кече һәм урта эшкуарлык субъектларының финанс һәм мәгълүмати ресурсларга үтеп керүен киңәйтү гамәлгә ашырылачак.

Программаның төп чарапаларының характеристикасы

Программа чаралары программаның төп максатларыннан һәм бурычларыннан чыгып билгеләнгән. Кече һәм урта эшмәкәрлек үсешенә ярдәм итү нигезендә аның субъектларының мөрәжәгать итү тәртибе ята. Мөрәжәгатында карау срокы - 30 көн, расланган административ регламентлар нигезендә дәүләт яки муниципаль хезмәтләр күрсәтү турындагы гаризаны карау очракларыннан тыш.

Программа чаралары түбәндәге юнәлешләр буенча структурлаштырылган:

1. Эшкуарлык үсешен үзай мөхитны өйрәнү һәм формалаштыру.

Әлеге чаралар төркеме маркетинг тикшеренуләре үткәрүне, шулай ук кече һәм урта бизнес үсешенә мониторинг һәм анализ ясауны күздә тота, шул исәптән:

- 1) кече һәм урта эшкуарлык субъектларының социаль-икътисадый үсешен анализлау һәм фаразлау;
- 2) эшкуарлыкны үстерү мониторингы;
- 3) муниципаль берәмлекнен кече һәм урта эшкуарлык субъектлары реестрын төзү;
- 4) Кече эшкуарлыкка муниципаль ярдәм өлешендә норматив хокукий актларга мониторинг;
- 5) эшкуарлык эшчәнлеген, шулай ук административ киртәләрне гамәлгә ашырганда эшкуарларда килеп туган кыенлыкларга мониторинг;
- 6) муниципаль берәмлек предприятиеләрендә файдаланылмый торган житештерү мәйданнарының мәгълүмат базасын мониторинглау;
- 7) урта һәм кече эшмәкәрлек өлкәсендә маркетинг тикшеренуләре үткәрү;
- 8) халыкның көнкүреш хезмәтләре белән тәэмин ителешенә анализ, халыкның әлеге хезмәт төре белән тәэмин ителешен арттыру буенча эшләрне оештыру.

Әлеге төркем чараларын гамәлгә ашыру нәтиҗәсендә түбәндәге төп нәтижәләргә ирешү планлаштырыла:

- 1) кече һәм урта эшкуарлык үсешен тоткарлык торган проблемаларны һәм каршылыкларны ачыклау;
- 2) норматив хокукий актларны актуальләштерү;
- 3) административ киртәләрне киметү;
- 4) муниципаль берәмлек товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә ихтыяҗны билгеләү.

2. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына жир-мөлкәт ярдәме күрсәту

«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» Федераль закон, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә КУЭ субъектларына һәм кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасын төзи торган оешмаларга мөлкәти ярдәм күрсәту муниципаль милекнен, шул исәптән жир кишәрлекләре, биналар, корылмалар, торак булмаган биналар, жайлланмалар, машиналар, механизмнар, жайлланмалар төзүгә һәм (яисә) түләүсез файдалануга тапшыру рәвешендә

гамәлгә ашырыла. кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасын төзүче оешмаларга тапшыру өчен билгеләнгән транспорт чараларын, инвентарь, инструментларын куллану. Шул ук вакытта әлеге мәлкәт максатчан файдаланылырга тиеш.

Кече һәм урта эшкуарлыкның инфраструктура объектларына үтемлелеген тәэммин итү максатларында кирәк:

- эшмәкәрләргә (яки) файдалануга тапшыру өчен билгеләнгән муниципаль мәлкәт (шул исәптән жир кишәрлекләре) исемлеген формалаштыру КУЭ проектларын финанслауга кредит ресурсларын жәлеп итү өчен залог фонды буларак кулланылырга мөмкин);

- муниципаль милекне, шул исәптән жир кишәрлекләрен, кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына, кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм инфраструктурасын төзүче оешмаларга тапшыру тәртибен эшләү.

3. Кадрлар әзерләү, яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү өлкәсендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм итү

Кече эшкуарлык субъектлары кадрларын әзерләү, яңадан әзерләү, аларның квалификациясен күтәрү түбәндәге чараларны гамәлгә ашыру аша планлаштырыла:

- семинарлар, конференцияләр оештыру һәм үткәрү;
- өлкән мәктәп укучылары өчен кызыксыну буенча түгәрәкләр булдыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары өчен мәгълүмат мәкаләләрен массакүләм мәгълүмат чараларында урнаштыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары өчен мәгълүмати материаллар әзерләү һәм әзерләү;

4. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына консультацион һәм хокукый ярдәм курсетү

КУЭ субъектларына консультация һәм хокукый ярдәм курсетү эшкуарларга ашыгыч хокукый һәм консультация ярдәме күрсәтү, шулай ук хокук саклау һәм тикшереп тору органнарының санкцияләнмәгән тикшерүләре белән бәйле шикаятыләр кабул итү юлы белән гамәлгә ашырыла.

1. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына хокукый ярдәм Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты, Алабуга муниципаль районының хокукый палатасы, Алабуга муниципаль районының перспективалы социаль-икътисадый үсеш палатасы белән берлектә Чаллы шәһәре һәм «Кама аръягы» төбәгө Сәүдә-сәнәгать палатасы вәкиллеге, «Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы» ДБУ, Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес предприятиеләре ассоциациясе, АМР эшмәкәрләр Советы белән килешү буенча гамәлгә ашырыла.:

- 1) кече һәм урта эшкуарлык субъектларына хокукый мәгълүмат бирү;
- 2) Татарстан Республикасы кече һәм урта эшкуарлык субъектларын хокукый яклауга бәйле мәсьәләләр буенча махсуслаштырылган әдәбият нәшер итү;

3) кече һәм урта эшкуарлык субъектларына хокукий ярдәм күрсәтү өчен конкурс нигезендә оешмалар, шәхси эшкуарлар, адвокатлар жәлеп итү;

4) хокукий ярдәм күрсәтү буенча башка чараларны гамәлгә ашыру.

2. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына консультация ярдәме Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты, Алабуга муниципаль районының жир-мәлкәт палатасы, Алабуга муниципаль районының хокук палатасы, перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы, Алабуга муниципаль районының эшкуарлар советы белән берлектә Чаллы шәһәре һәм «Кама аръягы» төбәгә Сәүдә-сәнәгать палатасы вәкиллеге, «Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы» ДБУ, Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес предприятиеләре Ассоциациясе, Татарстан Республикасы Инвестицион үсеш агентлыгы белән килешенеп гамәлгә ашырыла.:

1) кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына аларның эшчәнлегенең төрле мәсьәләләре буенча консультацияләр бирү;

2) консультация ярдәме буенча бүтән чараларны гамәлгә ашыру.

5. Эшкуарлык эшчәнлеген пропагандау, популярлаштыру, мәгълүмати ярдәм күрсәтү.

Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына һәм кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм инфраструктурасын барлыкка китерүче оешмаларга мәгълүмати ярдәм авыл жирлеге башкарма комитеты, ЕМР башкарма комитеты (килешү буенча), хокукий һәм жир-мәлкәт Палаталары (килешү буенча), перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы (килешү буенча), Алабуга муниципаль районы эшмәкәрләр советы (килешү буенча), Чаллы шәһәре һәм «Кама аръягы» төбәгә Сәүдә-сәнәгать палатасы вәкиллеге (килешү буенча), «Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы» ДБУ (килешү буенча) тарафыннан гамәлгә ашырылачак. Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес предприятиеләре ассоциациясе (килешү буенча), Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгы (килештерү буенча) һәм башка оешмалар рәвешендә:

1) кече һәм урта эшкуарлык проблемаларын яктыртуга махсуслашкан вакытлы басмалар чыгаруны оештыру һәм аларга ярдәм итү, аларны куллану тәртибе турында федераль, региональ һәм муниципаль норматив хокукий актлар бастырып чыгару;

2) кече һәм урта эшкуарлык субъектларын мәгълүмат белән тәэмин итүгә юнәлдерелгән башка чаралар;

3) Алабуга муниципаль районының рәсми сайты интернет-ресурсыннан файдалану.

6. Реклама-күргәзмә эшчәнлеге

Әлеге чаралар блогы КҮЭ субъектларының конкурентлыкка сәләтлелеген арттыруга, КҮЭ субъектлары продукциясен алга этәрүгә, шул исәптән, юнәлдерелгән:

- ярминкәләрдә, конгрессларда, күргәзмәләрдә һәм форумнарда катнашу.

Күрсәтелгән чаралар нәтижәләре буенча планлаштырыла:

- кече һәм урта эшкуарлык субъектларының күргәзмә-ярминкә эшчәнлегендә катнашуына һәм төбәкара элемтәләрне үстерүгә ярдәм итәргә.

7. Өстенлекле юнәлешләр гә ярдәм итү

Программа буенча КУЭ субъектларына түбәндәге юнәлешләр буенча ярдәм итү күздә тотыла:

- 1) авыл хужалығы;
- 2) социаль өлкә (туризм, халықка қонкүреш һәм социаль хезмәт күрсәтү);
- 3) халық һөнәрчелеге һәм кәсепләре.

7.1. Халық сәнгать һөнәрләре, декоратив-гамәли сәнгать һәм

һөнәрчелек өлкәсендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм итү

Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына, халық сәнгать һөнәрләре һәм кәсепләре өлкәсендә эшчәнлек алыш баручы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм инфраструктурасын төзүче оешмаларга ярдәм күрсәтү авыл җирлеге башкарма комитеты, ЕМР башкарма комитеты (килешү буенча), Алабуга муниципаль районның перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы (килешү буенча), Алабуга муниципаль районның эшкуарлар советы (килешү буенча), Алабуга дәүләт тарих-архитектура һәм сәнгать музей-тыюлығы, Чаллы шәһәре һәм «Кама аръягы» төбәгө Сәүдә-сәнәгать палатасы вәкилләгә белән килештереп гамәлгә ашырыла. "Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы «ДБУ», Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес предприятиеләре Ассоциациясе һәм Татарстан Республикасы Икътисад министрлығы рәвешендә:

1) халық сәнгать һөнәрләре, декоратив-гамәли сәнгать һәм кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары һөнәрчелеген торғызы һәм үстерү өчен үңай шартлар тудыру;

2) сәнгать һәм һөнәрләрнең декоратив-гамәли төрләре буенча мастер-класслар үткәрү белән мастерскойларны үстерү;

4) халық сәнгать һөнәрләре, декоратив-гамәли сәнгать һәм һөнәрчелек өлкәсендә эшчәнлек алыш баручы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына бизнес-проектларны тормышка ашыруга субсидияләр бирү туринда;

5) халық сәнгать һөнәрләре һәм кәсепләре өлкәсендә эшчәнлек алыш баручы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары күргәзмәләрендә катнашу;

6) халық сәнгать һөнәрләре һәм кәсепләре өлкәсендә эшчәнлек алыш баручы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм күрсәтү буенча башка чараларны гамәлгә ашыру.

Әлеге чаралар муниципалитетның халық кәсепләрен яңадан торғызуга һәм модернизацияләүгә, сувенир продукциясен таратуга, яңа кече һәм урта предприятиеләр булдыруга, эш урыннары санын арттыруга ярдәм итәчәк.

7.2. Авыл хужалығы эшчәнлеге өлкәсендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм

Авыл хужалығы житештерүе өлкәсендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм күрсәтү авыл җирлеге башкарма комитеты, ЕМР башкарма комитеты (килешү буенча), перспектив социаль-икътисадый үсеш

палатасы (килешү буенча), Алабуга муниципаль районы эшмәкәрләр Советы белән берлектә Чаллы шәһәре һәм «Кама аръягы» төбәге Сәүдә-сәнәгать палатасы вәкиллеге, «Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы» ДБУ, Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес предприятиеләре Ассоциациясе, Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгы һәм башка оешмалар тарафыннан гамәлгә ашырыла. «авыл хужалыгын үстерү турында» 2006 елның 29 декабрендәге 264-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә билгеләнгән тәртиптә:

1) матди-техник базаны, житештерү һәм социаль инфраструктураны үстерү һәм нығыту, вак-төяк житештерүенең нәтижәлелеген һәм керемлелеген арттыру өчен шартлар булдыруга юнәлдерелгән субсидияләр, кредитлар, инвестиция тәэминаты алуда ярдәм итү;

2) кече һәм урта эшкуарлык субъектларына түләүсез нигездә яки ташламалы шартларда кече һәм урта эшкуарлык субъектларына төзелмәләрне, корылмаларны, торак булмаган биналарны, жиһазларны, машиналарны, транспорт чараларын биләү һәм (яки) файдалануга тапшыру;;

3) авыл хужалыгы продукциясен сату һәм түләүсез нигездә сәүдә урыннары бирү өчен муниципаль берәмлек территорияндә авыл хужалыгы ярминкәләрен оештыру.

4) авыл хужалыгы продукциясен сату өчен базарларда сәүдә урыннары алуда эшмәкәрләргә ярдәм итү;

5) авыл хужалыгы продукциясен бушлай сату өчен товарлар урнаштыру өчен жир кишәрлекләре бирү;

6) Татарстан Республикасы агросәнәгать паркында жирле товар житештерүчеләр тарафыннан авыл хужалыгы продукциясе урнаштыруга ярдәм итү;

7) авыл хужалыгы житештерүе өлкәндә эшчәнлек алып баручы кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм күрсәтү буенча башка чараларны гамәлгә ашыру.

Әлеге чараларны үтәү нәтиҗәндә авыл хужалыгы продукциясен сату куләмен арттыру көтелә. Халык сыйфатлы һәм яңа продукция түбән бәяләр буенча алачак, житештерелә торган продукция ассортименты кинәя, эш урыннары саны һәм бюджетка салым түләүләре күләме артачак.

7.3. Социаль эшкуарлыкны үстерү өлкәндә (туризм, халыкка көнкүреш һәм социаль хезмәт күрсәтү) кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм күрсәтү)

Закон таләпләре нигезендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм күрсәтү авыл жирлеге башкарма комитеты, ЕМР башкарма комитеты (килешү буенча), перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы (килешү буенча), Алабуга муниципаль районы эшмәкәрләр Советы белән берлектә «Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы» ДБУ, Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес предприятиеләре Ассоциациясе, Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгы һәм башка оешмалар белән берлектә гамәлгә ашырыла.:

1) көндәшлекле мохит формалаштыру;

2) башка чарапарны тормышка ашыру.

Бу авыл туризмы, көнкүрөш хезмәтләре, шул исәптән халыкның ташламалы категорияләренә күрсәтелә торган хезмәтләр исемлеген киңәйтергә, шулай ук күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын күтәрергә мөмкинлек бирәчәк.

Әлеге чарапар КУЭның яна субъектлары булдырырга, яна эш урыннары булдырырга, бюджетка салым көртөмнәрен арттырырга мөмкинлек бирәчәк.

Программа чарапары исемлеге 1 нче күшымтада китерелгән.

3. Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Финанс, матди-техник, табигать, хезмәт ресурслaryна həm аларны каплау чыганаклaryна ихтыяж кече həm урта эшмәкәрлекне үстерүнен сайланган юнәлешләренә туры китереп билгеләнде.

Программаны ресурслар белән тәэмин итү авыл жирлеге бюджеты акчаларын тәшкил итә.

Бюджет чыганаклary Чираттагы финанс елына həm plan чорына авыл жирлеге бюджетында каралган акчалар, шулай ук Россия Федерациясе бюджетыннан кече həm урта эшкуарлык субъектларына дәүләт ярдәме чарапарын гамәлгә ашыруга конкурс нигезендә бүлеп бирелә торган акчалар (конкрет суммалар күрсәтмичә мөмкин чыганак буларак фаразлана) үз эченә ала.

Таблица 1.

Финанслау чыганагы	Гомуми суммасы, мең сум	Шул исәптән яшьләрчә		
		2019	2020	2021
Федераль бюджет-барлыгы	-	-	-	-
Республика бюджеты – барлыгы				
Авыл жирлегенең бюджеты – барлыгы	3,0	1,0	1,0	1,0
Бюджеттан тыш чыганаклар- барлыгы				
СМП чарапары				
Йомгак:	3,0	1,0	1,0	1,0

4. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программаны гамәлгә ашыру белән идарә итү-төрле дәрәҗәдәге идарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган həm программаны башлап жибәрүне тәэмин итәргә, эш барышын контролъдә тотарга həm анализларга, кирәк булган очракта, программага төзәтмәләр кертергә, тормышка ашыруның ахыргы нәтиҗәләрен анализларга həm бәяләүгә юнәлдерелгән уртак гамәлләр жыелмасы.

Программа төп юнәлешләр буенча чаралар үткәрү юлы белән тормышка ашырыла. Программаны башкаручы чараларны вакытында һәм тулысынча үтәү очен жаваплы.

Программаны тормышка ашыруны перспективалы социаль-икътисадый үсеш палатасы (килешү буенча) һәм Алабуга муниципаль районның эшкуарлар советы (килешү буенча) кече һәм урта эшкуарлышкка ярдәм итү инфраструктур оешмалары вәкилләре һәм барлық кызыксынган яклар белән берлектә координацияли.

Программаны тормышка ашыру һәр чараның мониторингын һәм аның үтәлеше дәрәжәсен аның белән бәйле башка чараларга бәяләүне күздә тота.

Программаны ел саен тормышка ашыру барышын анализлау нигезендә актуальләштерү сәбәпләре булырга мөмкин:

- яңа чараларны керту кирәклеге турында Карап кабул итү яки үзенең актуальлеген югалткан чаралардан төшереп калдыру;

-алдагы чорда территориянең социаль-икътисадый үсеше нәтижәләреннән чыгып, индикаторлар һәм курсәткечләрнең план курсәткечләрен яңадан карау.

Программаны гамәлгә ашыру, тиешле боеру документларын әзерләү һәм кабул итү функцияләрен гамәлгә ашыру АМР перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы ведомствоына карый (килешү буенча). Программаны гамәлгә ашыруның барышы турында еллык аналитик мәгълүмат төзү, шулай ук тиешле төзәтмәләр керту буенча тәкъдимнәр әзерләү шулай ук АМР перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы карамагына керә (килешү буенча).

Башкаручылар хисап чорыннан соң килуче айның 25 числоына кадәр Алабуга муниципаль районның перспективалы социаль-икътисадый үсеше палатасына һәм Алабуга муниципаль районның Финанс-бюджет палатасына муниципаль программаны әзерләү һәм гамәлгә ашыру, шулай ук финанс чараларын куллануның нәтижәлелеге турында статистик, белешмә һәм аналитик мәгълүмат жибәрә.

Алабуга муниципаль районның перспективалы социаль-икътисадый үсеше палатасына һәм Алабуга муниципаль районның Финанс-бюджет палатасына ел саен финанс чараларын куллану программын гамәлгә ашыру һәм нәтижәлелеге буенча эш барышы турында мәгълүмат.

5. Программаның социаль-икътисадый һәм экологик нәтижәлелеген бәяләү

Программа чараларын гамәлгә ашыру нәтижәсендә 2019-2021 елларда түбәндәгә курсәткечләргә ирешү күздә тотыла:

- кече һәм урта предприятиеләр санын арттыру;
- халык санын арттыру кече һәм урта эшмәкәрлек;
- шәхси эшмәкәрләр санын арттыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлек белән шөгыльләнүче хезмәткәрләрнең уртacha айлык хезмәт хакы дәрәжәсен арттыру;

- авыл жирлеге бюджетында кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларыннан салымнар һәм башка түләүләр көрүнөң чагыштырма авырлыгы арту.

Программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә барлықка килгән социаль һәм икътисади нәтижәләр Алабуга муниципаль районы Мурзиха авыл жирлегенең социаль-икътисади үсешенә уңай йогынты ясаячак.

Бюджет акчаларын тоту нәтижәлелеген бәяләү программаның максатчан индикаторларын һәм күрсәткечләрен куллану нигезендә башкарылачак. Программаны гамәлгә ашыру хисабына планлаштырылган күрсәткечнең ирешелгән дәрәҗәсе нәтижәлелек дигендә анлашыла, ул күрсәткечләрнең факттагы әһәмиятен аларның план күрсәткечләре белән чагыштырырга мөмкин.

Программа чараларын тормышка ашыру тискәре экологик нәтижәләргә китермәячәк.

Күшүмтә 1

2019-2021 елларга Алабуга муниципаль районының "Мурзиха авыл жирлеге" муниципаль берәмлекенең кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерү" программасының максатлары, бурычлары, нәтижәләрен бәяләү индикаторлары һәм программа чаралары буенча финанслау

Төп чараларның исеме	Башкаручы	Төп чараларны үтәү сроклары	Ахыргы нәтижәләрне бәяләү индикаторлары, берәмлек үлчәү	Индикаторларның әһәмияте				Финанслау чыганагы	Финанслау, мен сүм		
					2019 ел	2020 ел	2021 ел		2019 ел	2020 ел	2021 ел
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Максат исеме: Алабуга муниципаль районының икътисадый һәм социаль бурычларын хәл итүдә кече һәм урта эшкуарлык субъектларының тотрыклы эшләве һәм үсеше өчен шартлар тудыру.

Бурыч исеме: Эшкуарлык үсеше өчен үндай мөхитны өйрәнү һәм формалаштыру.

Чыгарыла торган продукция һәм хезмәтләр күрсәтелә торган ЕМР предприятиеләре буенча мәгълүмат базасын булдыру	Перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы (килемшү буенча)	2019-2021 еллар.	Житештерелә торган продукция төрләре буенча үткәрелгән мережәгатылар саны		1	1	1	Финанс каралмага н	0	0	0
---	--	------------------	---	--	---	---	---	--------------------	---	---	---

Бурыч исеме: Кадрлар әзерләү, яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү өлкәсендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм итү

Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары өчен мәгълүмати материаллар әзерләү һәм әзерләү	Авыл жирлеге башкарма комитеты ЕМР башкарма комитеты (килемшү буенча), эшмәкәрләр советы (килемшү буенча)) ЕМР перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы (килемшү буенча),	2019-2021 еллар.	Бизнес алып баруның актуаль мәсьәләләре буенча чыгарылган мәгълүмати-методик материаллар саны, ед		2	3	3	Авыл жирлеге бюджеты	1,0	1,00	1,00
--	--	------------------	---	--	---	---	---	----------------------	-----	------	------

Бурыч исеме: Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына консультацион һәм хокукий ярдәм күрсәтү

Эшмәкәрлек эшчәнлеге нигезләре буенча шәхси консультацияләр үткәру	Авыл жирлеге башкарма комитеты Перспектив социаль- икътисадый үсеш палатасы (килешү буенча),	2019-2021 еллар.	Ярдәм күрсәткән Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары саны, аш- су	9	11	11	Финанс каралмага н	-	-	-
--	---	---------------------	---	---	----	----	--------------------------	---	---	---

Бурыч исеме: Өстенлекле юнәлешләргә ярдәм итү

Авыл жирлегенен Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын товарлар, эшләр һәм хезмәтләр сату базарын киңәйтү максатларында кургәзмә һәм ярминкәләрдә катнашуğa җәлеп итү	Авыл жирлеге башкарма комитеты	2019-2021 еллар.	Ярминкәләрдә катнашучы кече һәм урта эшкуарлык субъектлары саны, азық-төлек	1	1	1	Финанс каралмага н	0	0	0
КҮЭ субъектларына ярдәм мәсьәләләре буенча киңәшмәләр оештыру	Авыл жирлеге башкарма комитеты Авыл хужалыгы идарәсе (килешү буенча)	2019-2021 еллар.	Үткәрелгән киңәшмәләр саны, бердәм	2	2	2	Финанс каралмага н	0	0	0

Дәүләт ярдәме программаларында катнашу өчен КҮЭ субъектларын һәм шәхси ярдәмче хужалыкларны җәлеп итү	Авыл жирлеге башкарма комитеты Авыл хужалығы идарәсе (килешү буенча)	2019-2021 еллар.	Ярдәм алучылар саны, туклану		2	2	2	Финанс каралмага н			
Халыкның якламмаган катламнарын, эшсезләрне бизнес алып баруның перспективалары турында мәгълүмат биру буенча эш алыш бару	Авыл жирлеге башкарма комитеты	2019-2021 еллар.	Ярдәм күрсәткән Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары саны, аш-су		2	2	2	Финанс каралмага н	-	-	-
НИБАРЫ:									1,0	1,0	1,0
шул исәптән											
федераль бюджет									-	-	-
республика бюджеты									-	-	-
Авыл жирлеге бюджеты									1,0	1,0	1,0
бюджеттан тыш чыганаклар СМП чаралары хисабына											